

مجموعه نتمان شناسی لوگوس ۱۰

تحلیل انتقادی استعاره رویکردنی شناختی - پیکره‌ای

جاناتان چارتربس - بلک
ترجمه: یکتا پناهپور

تحلیل انتقادی استعاره

رویکردی شناختی-پیکره‌ای

جانا قان چارتربیس- بلک

ترجمہ

یکتا پناہ پور

عنوان و نام پدیدآور	چارتربیس-بلک، جاناتان، ۱۹۵۵ - م.	سرشناسه
یکتاپناهپور.	تحلیل انتقادی استعاره: رویکردی شناختی-پیکرهای / جاناتان چارتربیس - بلک؛ ترجمه	
مشخصات نشر	قلم: لوگوس، ۱۳۹۷،	
مشخصات ظاهري	ص ۳۲۶	
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۲۸۸-۰۲-۶	
وضعیت	فیبا	
فهرست نویسی	عنوان اصلی: Corpus approaches to critical metaphor analysis, 2004	
یادداشت	استعاره -- دادهپردازی Metaphor -- Data processing	
موضوع	Discourse analysis -- Data processing	
شناسنامه افزوده	گفتگمان -- دادهپردازی	
ردهبندی کنگره	پناهپور، یکتا، مترجم	
ردهبندی دیوبی	۲۳۰۱/۵ ج ۵الف/۱۳۹۷	
شماره کتاب‌شناسی ملی	۳۰۶/۴۴	
	۵۴۵۰۹۳۸	

تحلیل انتقادی استعاره: رویکردی شناختی-پیکرهای

نوشته جاناتان چارتربیس-بلک، ترجمه یکتاپناهپور

ویراستار	سید علی اصغر سلطانی
طراح جلد	حسین راستمنش
چاپ اول	۱۳۹۸
شماره:	۵۰۰
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۲۸۸-۰۲-۶
قیمت	۵۸۰۰ تومان

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکمیر یا تولید مجدد آن کلأاً یا جزئاً، به هر شکل اعم از چاپ، فتوکپی، اسکن، صوت، تصویر یا انتشار الکترونیک بدون اجازه مکتوب از نشر لوگوس ممنوع است.

ایمیل: info@irlogos.com

تماس با مرکز پخش: ۰۹۰۲۱۵۴۰۰۴۲

فروشگاه برشط لوگوس: www.irlogos.com

پدر، مادر و برادر عزیزم

در این کتاب خواندم

مرگ، استعاره‌ای از سفر است

و تنش معنایی اش این است که

هیچ‌گاه از این سفر برخواهید گشت.

این کتاب، پیشکش به رؤیاها بیی است که در کودکی برایم می‌ساختید.

یکتا

فهرست مطالب

۱-	مقدمه مترجم
۳-	پیشگفتار
۷-	قدرتانی و قراردادهای سبکی
۹-	مقدمه
۱۳-	بخش ۱ پیشینه و نظریه استعاره
۱۵-	۱. استعاره و اندیشه
۱۵-	۱.۱ استعاره، ایدئولوژی و اندیشه
۱۹-	۱.۲ استعاره و کاربردشناسی
۲۳-	۱.۳ معناشناسی شناختی و استعاره مفهومی
۲۸-	۱.۴ استعاره متعارف و زیا
۳۱-	۱.۵ تعریف استعاره
۳۳-	۱.۵.۱ معیارهای زبانی
۳۴-	۱.۵.۲ معیارهای کاربردشناختی
۳۴-	۱.۵.۳ معیارهای شناختی
۳۵-	۱.۶ استعاره و ساخت نظریه
۳۷-	۱.۷ خلاصه
۳۹-	۲. رویکردهای انتقادی به استعاره
۳۹-	۲.۱ مقدمه
۴۳-	۲.۲ تحلیل گفتمان انتقادی
۴۶-	۲.۳ زبان‌شناسی پیکره‌ای
۵۱-	۲.۴ رویکردی انتقادی برای پژوهش درباره استعاره
۵۲-	۲.۴.۱ تشخیص استعاره
۵۵-	۲.۴.۲ تفسیر استعاره
۵۷-	۲.۴.۳ تبیین استعاره
۶۰-	۲.۴.۵ خلاصه
۶۳-	بخش ۲ استعاره در گفتمان سیاسی
۶۵-	۳. استعاره‌های حزب کارگر جدید
۶۵-	۳.۱ مقدمه
۶۷-	۳.۲ استعاره و اروپا

۳. استعاره در بیانیه‌های حزب کارگر جدید	۷۲
۱.۰.۳ مقدمه	۷۲
۲.۰.۳ تحلیل بیانیه حزب کارگر جدید در سال ۱۹۹۷	۷۴
۳.۰.۳ استعاره در سخنرانی‌های حزب کارگر جدید	۷۹
۵.۰.۳ خلاصه	۸۶
۴. استعاره در بیانیه‌های سیاسی احزاب بریتانیا	۸۹
۱.۰.۴ مقدمه	۸۹
۲.۰.۴ پژوهش در بیانیه‌های سیاسی	۹۱
۳.۰.۴ استعاره در بیانیه‌های حزب کارگر و حزب محافظه‌کار	۹۳
۴.۰.۳ بازنگری	۹۳
۴.۰.۳.۴ استعاره‌های برخورد	۹۴
۴.۰.۳.۴ استعاره‌های ساختمان	۹۶
۴.۰.۳.۴ استuarه‌های سفر	۱۰۰
۴.۰.۳.۴ استعاره‌های گیاه	۱۰۴
۴.۰.۳.۴ استعاره‌های دینی	۱۰۷
۴.۰.۴ تغییرات در زمانی استعاره	۱۰۸
۵.۰.۴ خلاصه	۱۱۳
۵. استعاره در سخنرانی‌های ریاست جمهوری آمریکا	۱۱۷
۱.۰.۵ مقدمه	۱۱۷
۲.۰.۵ تحقیق در گفتمان سیاسی آمریکا	۱۱۸
۳.۰.۵ استعاره در پیکره مراسم تحلیف آمریکا	۱۲۱
۴.۰.۵ استعاره‌های برخورد	۱۲۳
۵.۰.۵ استعاره‌های سفر	۱۲۵
۶.۰.۵ استعاره‌های ساختمان	۱۲۸
۷.۰.۵ استعاره نور و آتش	۱۳۴
۸.۰.۵ استعاره‌های محیط فیزیکی	۱۳۸
۹.۰.۵ استعاره‌های دینی	۱۳۹
۱۰.۰.۵ استعاره‌های اعضاء بدن	۱۴۱
۱۱.۰.۵ مقایسه بیانیه‌های احزاب بریتانیا و پیکره تحلیف آمریکا	۱۴۱
۱۲.۰.۵ خلاصه	۱۴۶
بخش ۳ استعاره در گزارش‌های مطبوعاتی	۱۴۹
۶. استعاره در گزارش‌های ورزشی	۱۵۱

۱۵۱	-	۱.۶ مقدمه
۱۵۲	-	۱.۶ استعاره‌های ورزشی در گزارش جنگ
۱۵۶	-	۱.۶ پژوهش درباره استعاره‌های ورزشی در مطبوعات بریتانیا
۱۶۲	-	۱.۶ تحلیل کیفی استعاره‌های برخورد در گزارش ورزشی مطبوعات
۱۶۳	-	۱.۶ استعاره‌های جنگ
۱۶۹	-	۲.۰.۶ تحلیل استعاره‌های بقا در گزارش‌های ورزشی مطبوعات
۱۷۷	-	۲.۰.۶ خلاصه
۱۷۹	-	۷. استعاره در گزارش‌های اقتصادی
۱۷۹	-	۱.۷ مقدمه
۱۸۰	-	۷. تکامل استعاره زیستی و مکانیکی در اقتصاد
۱۸۳	-	۷. پژوهش درباره گزارش‌های اقتصادی
۱۸۵	-	۷. مرور یافته‌ها
۱۸۶	-	۱۰.۴.۷ اقتصاد، انسان است
۲۰۰	-	۲۰.۴.۷ مشکلات اقتصادی، بلایای طبیعی هستند
۲۰۸	-	۳۰.۴.۷ تغییرات بازار، حرکات فیزیکی هستند
۲۲۰	-	۵. خلاصه
۲۲۳	-	بخش ۴ استعاره در گفتمان دینی
۲۲۵	-	۸. استعاره در انجیل
۲۲۵	-	۱۰.۸ مقدمه: استعاره و دین
۲۳۰	-	۲۰.۸ پژوهش درباره استعاره در انجیل
۲۳۵	-	۳۰.۸ استعاره‌های انجیل
۲۳۵	-	۱۰.۳.۸ بررسی کلی
۲۳۷	-	۲۰.۳.۸ استعاره‌های حیوانی در عهد عتیق و جدید
۲۴۰	-	۳۰.۳.۸ استعاره‌های نور در عهد عتیق و جدید
۲۴۷	-	۴۰.۳.۸ استعاره گیاه در عهد عتیق و جدید
۲۵۷	-	۵۰.۳.۸ استعاره‌های غذا و نوشیدنی در عهد عتیق و جدید
۲۵۸	-	۴.۸ خلاصه
۲۶۱	-	۹. استعاره در عهد عتیق
۲۶۱	-	۱.۹ مقدمه
۲۶۱	-	۲.۹ استعاره‌های ساختمان در عهد عتیق
۲۶۴	-	۳.۹ استعاره‌های سفر در عهد عتیق
۲۶۷	-	۴.۹ استعاره‌های برخورد در عهد عتیق

۲۶۹	۵.۹ استعاره آب و هوا در عهد عتیق
۲۷۵	۶.۹ استعاره‌های آتش در عهد عتیق
۲۷۹	۷.۹ خلاصه
۲۸۱	۱۰. استعاره در قرآن
۲۸۱	۱.۱ مقدمه: بافت فرهنگی-اجتماعی قرآن
۲۸۴	۲.۱۰ پژوهش درباره استعاره‌های قرآن
۲۸۵	۳.۱۰ مروری بر یافته‌ها
۲۸۷	۴.۱۰ حوزه‌های استعاری زایا در قرآن
۲۹۰	۱۰.۴.۱۰ استعاره‌های سفر در قرآن
۲۹۴	۲۰.۴.۱۰ استعاره‌های آب و هوا در قرآن
۲۹۷	۳۰.۴.۱۰ استعاره‌های نور و آتش در قرآن
۳۰۰	۴۰.۴.۱۰ استعاره‌های گیاه در قرآن
۳۰۲	۵.۱۰ حوزه‌های مبدأ استعاری غیرزایا در قرآن
۳۰۲	۱۰.۵.۱۰ استعاره‌های غذا و نوشیدنی در قرآن
۳۰۵	۲۰.۵.۱۰ استعاره‌های حیوانات در قرآن
۳۰۷	۶.۱۰ خلاصه
۳۰۹	بخش ۵ نظریه‌ای گفتمانی درباره استعاره
۳۱۱	۱۱. تحلیل انتقادی استعاره
۳۱۱	۱.۱۱ مقدمه
۳۱۲	۲.۱۱ معناشناسی شناختی و تحلیل انتقادی استعاره
۳۲۰	۳.۱۱ استعاره و معنای پنهان
۳۲۲	۴.۱۱ تحلیل انتقادی استعاره و توانمندسازی فردی
۳۲۵	فهرست منابع
۳۳۳	نمایه

مقدمهٔ مترجم

این کتاب در سال‌هایی پرالتهاب که با نام «مادر کودکان مرز» در موزه‌های ایران و افغانستان و پاکستان برای کودکان و نیازمندان کار می‌کردم ترجمه شد. وقتی در جستجوی موضوعی تازه و مهم در حوزه مورد علاقه‌ام، علوم شناختی، بودم که با رشته تحصیلی ام، زبان‌شناسی، مرتبط باشد و برای رساله دکتری انتخاب کنم، استعاره چراغ به دست ایستاده بود تا مرا به سوی تحلیل انتقادی استعاره راهنمایی کند. این موضوع، که بر شانه رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی ایستاده و «استعاره» را چون تاجی تابناک بر سر نهاده است، برای اولین بار، توسط پروفسور جاناتان چارتربیس-بلک در این کتاب مطرح شد.

از این رو، کتاب را برای چارچوب نظری رساله‌ام مطالعه کردم. اگرچه بنیاد تحلیلی آن بی‌شباهت به تحلیل گفتمان انتقادی نبود اما تلفیق معیارهای زبانی، شناختی و کاربردشناختی را در تبیین استعاره‌های پنهان در حوزه‌های مختلف بسیار جالب توجه و بی‌نظیر دیدم. دریافتم کتاب سخاوت‌مندانه سرشار از پیشنهاد موضوعاتی مهم است که محققان و اندیشه‌ورزان وادی دین، سیاست، اقتصاد، ورزش و رسانه که دنبال مهار راهکارهای پیچیده برای پیروزی در کارزارهای دنیای امروزی هستند، می‌توانند با تحلیل استعاره به مکنونات صحبت‌ها و متون بی‌برند.

ویزگی بسیار بارزی که در این اثیرکتا دیدم این بود که برخلاف آثار پیشین که به تحلیل گفتمانهای فردی متون و سخنرانی‌های سیاستمداران، علمای دین و اقتصاد و یا عملکرد گزارش‌های ورزشی پرداخته‌اند، این کتاب حیطه تحلیل گفتمان انتقادی را به گستره‌ای فراتر داده، با تحلیل استعاره‌ای، پیکره‌های جامع‌تر در حوزه‌های گفتمان دینی «اسلام و قرآن» و یا «مسيحیت و انجیل»، گفتمان سیاسی «احزاب کارگر جدید و

۲ / تحلیل انتقادی استعاره

محافظه‌کار»، یا گفتمان رسانه‌ای در بافت‌های «اقتصادی و ورزشی» پرداخته و با رویکردی شناختی و پیکره‌ای معانی نهفته در کلام اهالی این حوزه‌ها را به مدد استعاره بیرون کشیده و آشکار ساخته است.

دیدم این اثر، علاوه بر تأمین موضوع رساله من، دارای این قدرت و توانایی نیز هست که الهام‌بخش رساله‌ها، تحقیقات و مقالات یک دهه از پژوهشگران رشته‌های تحصیلی زبان‌شناسی، علوم سیاسی، علوم دینی، علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی، علوم اقتصادی و ادبیات در بین هم‌زبانانم باشد. از این‌رو، بی‌درنگ تصمیم به ترجمه‌آن به زبان فارسی گرفتم. از این کتاب بسیار آموخته‌ام و دلم آگاه است که هر که باشید در هر سطح و دانشی، مطالعه این کتاب سودمند ولذت‌بخش خواهد بود. با هدف این که همگان بهره ببرند، تلاش کرده‌ام آن را با زبانی بسیار ساده و قابل فهم به فارسی برگرداندم. در این کتاب دیدم خدای استعاره‌های قرآن و انجیل یکیست و لبخند زدم. باشد که با خواندن ترجمان آن، لبخند رضایت بر لبانتان بنشینند.

یکتا پناه‌پور، مرداد ۱۳۹۸

پیشگفتار

این کتاب¹ در زمان پرآشوب ناشی از مسائل بین‌المللی به رشتہ تحریر در آمد. از یک سو، فرآیندهای ویژه‌ای مانند جنبش جهانی مردم، دسترسی به فناوری و شبکه گستردۀ جهانی (اینترنت) به نظر می‌رسد مردم را به یکدیگر نزدیکتر می‌سازند؛ اما از طرف دیگر، نیروهایی هم حضور دارند که آنها را از یکدیگر دور می‌کنند. طرفداران مدرنیته به حضور فناوری و حرکت آزاد سرمایه و مردم به سمت دنیایی بهtro سرمایه دارتعاقاد دارند، اما دیگرانی که مقاومت می‌کنند از پیامدهای ویرانگر و فسادانگیز مدرنیته در زنجند؛ چرا که مدرنیته مردم را به دو بخش برندۀ و بازنده تقسیم کرده است. نتیجه آن هم دنیایی مملو از خشونت فراینده است که از سوی عوامل دولتی یا غیردولتی اعمال می‌شود. همچنین، این روند به دلیل افزایش دسترسی مردم به اطلاعات فراینده رسانه‌ها، بیش از پیش بر عقاید ما درباره جهان نفوذ خواهد داشت. همین توسعه اطلاعات و رسانه است که نیروی لازم برای اقدامات خشونت‌باری مانند تروریسم را در جایگاه اول قرار داده است؛ چرا که فقط می‌توانیم از آنچه که توجه ما را از طریق رسانه به خود جلب کرده است واهمه داشته باشیم. بنابراین، یک همزیستی میان نیروهای نزدیک‌کننده جهان به یکدیگر، اینترنت و توسعه تلویزیون کابلی، تلفن‌های همراه و غیره، و عواملی که ما را از یکدیگر دور می‌سازد مانند ترس و ایجاد ترس وجود دارد.

هدف از نگارش این کتاب، ارائه روشی برای درک بهتر رابطه میان زبان و تفکر است تا بتوانیم براهم‌های فشار مدرنیته کنترل بیشتری داشته باشیم. سعی ما این است که بگوییم رویکرد انتقادی به ما نشان خواهد داد کدام دسته از عوامل بر انتخاب واژه‌ها و

1. Charteris-Black, J. (2004). *Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. New York: Palgrave MacMillan.

۴ / تحلیل انتقادی استعاره

عبارات برانگیزاننده احساسات توسط قدرتمندان جامعه - سیاستمداران، صاحبان رسانه و بزرگان دین - نقش دارند. استعاره‌ها غالباً اثرگذارند چرا که شیوه‌های خاص نگاه به جهان را به مامی قبولانند. باورداریم که درک بهترزبان، اساس خلق جامعه‌ای بهتر است. موضع ما انتقادی است؛ از آن نوعی که طبق آن مردم طوری آموزش دیده‌اند که بتوانند به تحلیل و ارزیابی اندیشه‌های پیشنهادشده توسط صاحبان قدرت پیراذند. بدون بهره‌مندی از این توانایی، دموکراسی وجود خارجی نخواهد داشت زیرا هیچ انتخابی در کار نخواهد بود. این رویکرد به تجزیه و تحلیل زبان، جدید نیست و پیشتر به طور سنتی تحت عنوان مطالعه رتوریک شناخته می‌شد. با این وجود، هیچ‌گاه بیش از امروز شکل انتقادی نداشته است.

من این رویکرد را تحلیل انتقادی استعاره^۱ می‌نامم و خوانندگان متوجه خواهند شد که هدف این دیدگاه ادغام رویکردهای تحلیل گفتمان انتقادی، تحلیل پیکره‌ای، کاربردشناسی و زبان‌شناسی شناختی است. به نظر من، علت گراییش به تجزیه زبان‌شناسی به مکاتب فرعی تریسیتر به دلیل ضرورت‌های شغلی و مربنی قلمروهای علمی است تا ناهمگونی ذاتی و درونی میان این رویکردها. تحلیل زبان‌شناسی را مجزا از علوم اجتماعی دیگر مثل علوم سیاسی، جامعه‌شناسی و مطالعات رسانه و تاریخ نمی‌دانم زیرا زمانی که ایده‌پردازان قدرتمند، انتخاب‌های خاص زبانی را انجام می‌دهند هدف آنها استفاده از قدرت اقتصادی این حوزه است. بدین ترتیب، رویکردی مد نظر من است که تحلیل زبان‌شناسی را درک شناختی و دیدگاه اجتماعی، به شکلی شایسته و با هدف شرح چرایی انتخاب یک استعاره به جای برخی جایگزین‌ها در نوع خاصی از گفتمان، تلفیق می‌کند.

در پایان، یادآوری می‌شود که اگرچه از زمان آغاز مطالعات جدید استعاره، نوعی آگاهی وجود داشته است که استعاره از دو جنبه زبان‌شناسی و شناختی برخوردار است و به هر دو مسئله واژه و تفکر توجه دارد، با این وجود به نظر نمی‌رسد که اولویت دادن به فقط یکی از این دیدگاه‌ها نتیجه بخش باشد. استعاره همواره با هر دو مسئله تفکر و صورت‌های زبانی در ارتباط است. از این رو، توجه اولیه آن به معناست (رابطه میان جهان، صورت‌های زبانی و بازنمود ذهنی زیربنایی). از این روست که درک بیشتر استعاره دقیقاً می‌تواند در جهت درک بیشتر منظور ما از «معنا» کمک کند.

پیشگفتار ۱

من بر خود لازم می‌دانم که مراتب سپاس و قدردانی خود را از همکارانم که اشتیاق نامحدود آنها برای زبان، مشوق من برای نگارش این کتاب بود و در کنفرانس‌هایی با موضوع تحقیق و کاربرد استعاره و زبان‌شناسی شناختنی به من یاری رسانده‌اند، اعلام کنم. همچنین از افرادی که وقت خود را در اختیارم گذاشته‌اند و الهام‌بخش من برای نگارش این کتاب بوده‌اند به ویژه از فادیلا، سارا و تانیا تشکرمی کنم.

جاناتان چارتربیس- بلک، جولای ۲۰۰۳

قدرتانی و قراردادهای سبکی

نویسنده بدين وسیله مراتب سپاس خود را از کوییلد^۱ برای دسترسی به بانک زبان انگلیسی^۲ و منتقادان گمنام پالگریو-مک میلان^۳ برای پیشنهادات شان در راستای بهبود طرح اولیه این کتاب اعلام می‌دارد.

ایشان، همچنین از افراد زیر که سایت‌های ارزشمند اینترنتی را به منظور ارائه منابع اطلاعاتی و استفاده در این کتاب طراحی کرده‌اند، تشکر می‌کند: جورج لیکاف^۴ (صفحه استعاره مفهومی)، دانشگاه کیل^۵، دانشگاه برکلی^۶، روزنامه تایمز^۷، روزنامه سان^۸، و نشریه اکونومیست^۹ (آدرس‌های وب سایت در انتهای کتاب ارائه شده‌اند).

به لحاظ قراردادهای سبکی، کتاب حاضر، همان‌گونه که در رویکردهای شناختی و زبان‌شناختی رایج است، به ارائه تفکرات انتزاعی زیربنای استعاره‌ها می‌پردازد (که به استعاره‌های مفهومی^{۱۰} معروف است). واژه‌ها یا عباراتی که به مثابه کانون بحث انتخاب شده‌اند، با علامت گیومه «» مشخص می‌شوند و زمانی که به طور خاص و به عنوان استعاره تفکیک شده‌اند پرنگ دیده می‌شوند تا تأکید بیشتری بر آنها باشد. در برخی موارد، از حروف ایالیک (کج) هم برای تأکید بر یک واژه یا عبارت استفاده شده است.

-
1. Cobuild
 2. Bank of English
 3. Palgrave-Macmillan
 4. George Lakoff
 5. Keele
 6. the University of Berkeley
 7. The Times
 8. The Sun
 9. The Economist
 10. conceptual metaphors

۸ / تحلیل انتقادی استعاره

نویسنده مسئولیت بروز هرگونه کمبود هماهنگی در کاربرد این قراردادها را به جای ناشر
بر عهده می‌گیرد.

مقدمه

در پاییز سال ۲۰۰۲ وزیر امور خارجه عراق، طارق عزيز، مدعی شد که جنگ در خاورمیانه دروازه جهنم را باز می‌کند چون هیچ «ردپایی» وجود نداشت که کشورش را به شبکه القاعده وصل کند و منجر به حملات ۱۱ سپتامبر در آمریکا شود. با این وجود، جورج بوش، عراق را به «نقشه انتشار زمین لرزه تروریسم» محاکوم کرد و به ترویست‌ها هشدار داد که «هیچ غاری آن قدر عمیق نیست که دست بلند عدالت آمریکا به آن نرسد» (کانکتیکات، ۹ آوریل ۲۰۰۲). در رسانه‌ها اغلب دست اندکاران امور بین‌الملل، صنایع ادبی^۱ خاصی را برای نشان دادن طرز فکر خود انتخاب می‌کنند که به نفعشان باشد. استعاره جنگ، جهنم است استدلایلی بسیار قوی در برابر کاربرد آن به عنوان یک ابزار دیلماسی بود. تصویر «تفنگ دودزا»^۲ مجازی^۳ است که مبتنى بر رابطه مجاورت است که در آن یک ابزار در حالتی خاص، به عنوان شاهدی برای گناه به کار می‌رود. توصیف تروریسم به مثابه «زلزله» نیز مبتنى بر این استعاره است که تروریسم، زمین لرزه است و جنگ آن را نابود می‌کند. شخص^۴ «دست بلند عدالت آمریکا» گویای تصویر غرب وحشی است که اقتدار کامل را طلب می‌کند. در هر مورد، هدف انتخاب زبانی، برانگیختن واکنش عاطفی و کاربرد این واکنش به عنوان مبنایی برای ارزش‌گذاری است.

در این کتاب، هدف ما درک بهتر چیستی استعاره و تحلیل نقش آن در حوزه‌های خاصی چون گفتمان سیاسی، مطبوعاتی و دینی است. بر این باوریم که استعاره نمونهٔ

1. figures of speech

2. a smoking gun

3. metonymy

4. personification

نایی از چگونگی اثربخشی کاربردشناسی (انتخاب‌های زبانی بافت-محوری که سخن‌گویان اختیار می‌کنند) بر معناشناسی (نظام زبانی برای تحقق معنا) است. محدوده‌ای از مطالعات استعاره‌ای پیکره‌ای^۱ را از دونوع گفتمان سیاسی (بینیه‌های احزاب و سخنرانی‌ها) و دو حوزه گفتمان مطبوعاتی (وزش و گزارش اقتصادی) و دونوع متن دینی (قرآن و انجیل) شرح خواهیم داد. در پایان، نتایج گرد هم آمده‌اند تا الگویی گفتمانی برای استعاره ارائه گردد. استعاره به درستی می‌تواند از طریق بررسی وا استگی‌های متقابل ابعاد معناشناختی، کاربردشناسی و شناختی توصیف گردد. استعاره، دروازه‌ای است که از رهگذر آن، روش‌های عاطفی و اقتصادی اندیشیدن به دنبال، زبانی را که به کار می‌بریم قالب‌بندی می‌کند و از طریق آن، اندیشه‌های ما در مورد جهان با کاربرد زبان قالب‌بندی می‌شوند.

ویژگی کلیدی استعاره از نظر من این است که استعاره دارای ویژگی زبانی، کاربردشناسی و شناختی است. بُعد کاربردشناسی به ویژه بسیار مهم است زیرا در مطالعه استعاره در چارچوب معناشناسی شناختی در سال‌های اخیر حلقةً مفقوده بوده است. در ادامه این بحث، مایلیم به دیدگاه ریکور^۲ (۱۹۷۸) در مورد استعاره پیردازیم:

استعاره می‌تواند در یک معنای ساده دو قسمت گم شده از بافت‌های مختلف معنا را در کنار هم قرار دهد. بنابراین، ما انتقال ساده واژه‌ها را بررسی نمی‌کنیم بلکه با نوعی اندیشه‌ورزی که بین بافت‌ها مطرح می‌گردد، سرو کار داریم.

به این ترتیب، هدف رویکردی که در فصل دو بررسی می‌کنیم و به عنوان تحلیل انتقادی استعاره مطرح شده است، ارائه بخش‌های مفقوده بافت‌های استعاره از طریق تحلیل پیکره‌های است. علاوه بر این، معتقدیم که بُعد کاربردشناسی استعاره نیز باید در قالب مؤلفه‌های رتوريکی و ايديولوژيک تحلیل شود.

شواهد اهمیت استعاره را می‌توان شرگستردگی و تنوع پژوهش‌هایی که درباره آن انجام شده است یافت. به طور مثال، پژوهشی که در پایان سال ۲۰۰۱ در باره «استعاره» انجام شده بود در موتور جستجوی گوگل بیش از ۶۰۰۰ مراجعه کننده داشته است. پژوهشی که با همین موضوع در میانه‌های سال ۲۰۰۳ انجام شد، بیش از ۱۰۰/۱۰۰ مراجعه کننده داشت. یکی از دلایل این حجم از گستردگی و رشد علاقه به این

1. corpus-based

2. Ricoeur

دلیل است که استعاره ریشه در خلاقیت بشری دارد. رمزگشایی جدید زبانی در روابط پدیده‌ها، نقشی کاوش‌گرانه^۱ در انگیزش روش‌های نوین درک دارند که به نوبه خود مبنای روش‌های جدید تفکر و عمل نیز هست. استعاره، مصدق توانایی ذهن بشربرای درک روابط مشابه و بافتون شباهت‌ها از میان تفاوت‌هاست. این ویرگی بنیادین چیزی است که آن را تفکر «خلاق»^۲ می‌دانیم. اغلب به واسطه قابلیت آشکار و ذاتی کودکان در کاربرد واژه یا عبارتی آشنا به شیوه‌ای غیرمرسوم، شگفت‌زده می‌شویم؛ در حالی که نه واژه و نه مصدق هیچ کدام جدید نیستند، چنان کاربرد جدیدی منجر به درکی جدید می‌گردد. استعاره، معرف چیزی شبیه به خود زبان است که ماهیتی اصیل و فردی و در عین حال اشتراکی و اجتماعی دارد؛ چیزی اساساً با ماهیت انسانی. بنابراین، استعاره، حیات را به پیکر زبان می‌دمد و محور رشد زبان و اندیشه است.

این نشان می‌دهد که استعاره به ماهیت زبان بسیار نزدیک است – نه تنها زبان به مثابه نظامی پذیرفته شده در جامعه برای بازنمایی جهان اطرافمان، بلکه به مثابه رمزگانی شخصی برای آزمودن و نوآوری کردن در محدوده معنای واژه. زبان نظامی در حال تکامل است زیرا ظرفیت آن برای انطباق و ارتباط با افکار جدید زیاد است و به مثابه بخشی از توانش اجتماعی موجب می‌شود تفکری جدید در مفاهیمی نو با پیوست به واژه‌های قدیمی بازنمایی شود. بنابراین، زبان هم انعکاس فرآیندهای فکری بشرط هم محصول این فرآیندهاست. به نظر می‌رسد استعاره این دوگانگی را در خود دارد؛ از این رو می‌تواند هم به فرآیند شناختی و هم به واژه‌هایی که برآیند این فرآیندند، اشاره داشته باشد. چنان که ریچاردز^۳ (۱۹۳۶: ۹-۱۰) بیان می‌کند:

فرآیند استعاره در زبان، تبادل معانی میان واژه‌هایی است که ما در استعاره‌های کلامی صریح، بررسی می‌کنیم و برپایه جهانی ادراک شده بنیان نهاده می‌شود که خود محصول استعاره پیشین و یا ناخودآگاه است. اگر این مطلب را که استعاره ماحصل انتقال از دنیای ناخودآگاه به دنیای ادراکی و ملموس است نادیده بگیریم به درستی با فرآیند استعاره روبرو نخواهیم شد.

-
1. heuristic
 2. creative
 3. Richards
 4. explicit verbal metaphors